

HVER MENIGHET SITT DIAKONAT

Av formannen i De norske diakoners Broderforbund

Klokke Asbjørn Hodne, Drammen

Diakonatet maktet ikke Luther å få gjenreist i reformasjonen. Men dette bunnet slett ikke i manglende syn og rett bibelsk forståelse av diakonatet. Det kommer tydelig frem i noen ord av Luther. Han sier her at han gjerne ville gjennomføre det, men han manglet folk. Han kunne ikke finne skikkede medhjelpere. Senere har nok grunnene, blant kirkens folk i den evangeliske lutherske kirke, for ikke å gjenreise diakonatet, vært flere enn Luthers. Redselen for å gjøre kristendommen til gjerningskristendom har sikkert virket sterkt inn her. Men det har heller ikke vært til å unngå å merke at det har vært en viss betenkligheit til stede innen vår kirke, å gi diakonien en så sterk plass som å instittere den med et diaconiembede.

Vi kan trygt si at i de siste hundrede år har kirken hatt menighetsdiakonien på sitt program. Den har vært drøftet og behandlet uten at synderlig store ting har skedd. Det manglende syn for denne saken innen kirken gjorde at store deler av de aktive diakoniarbeidere holdt på å gi opp.

Likevel ble det jevnlig fremholdt den bibelske begrunnelse for diakonien i menigheten. Det ble vist til apostelkirke og oldkirke, som hadde diakonatet instituert som fast embede. Når så Skriften har slått det fast ved utvelgelse, innvielse og innsettelse av diakoner i

menigheten, noe som kom som en naturlig konsekvens av Jesu liv og befaling om å tjene hverandre og å følge hans eksempel, er der vel neppe noen i dag som vil bestride den prinsipielle siden ved menighetens diaconi. I de senere årene ble diakonibegrepet og diakonisynet klarere og tok mere form innen vår kirke. Det skjedde vissting. Først ved Menighetspleiene Landsforbund og til sist Diaconiråd for Den norske kirke. La oss ikke glemme hva Diaconiinstitusjonene har betydd for denne modning. I diakoniarbeidernes rekke begynte troen og håpet å vokse. En øyent noe som begynte å ta form innen vår kirke og som skulle gi diakoniarbeiderne en status.

I dag merker en igjen en viss usikkerhet innen disse rekken. Står det ikke frem i kirken det en mente å øyne? Var det ikke helt alvorlig ment?

La oss kort oppsummere hvordan diakonis stilling i våre menigheter har vært. Enkelte menigheter har vært så heldige å ha hatt diakoniarbeider i sin tjeneste opptil hundre år. Men på tross av dette har omkring ett tusen av Norges ca. 12000 menigheter vært uten noe diakonat og noen diakoniarbeider. En kommer da ikke uten om spørsmålet. Hva har grunnen vært? Svaret gir seg selv. Der hvor diakonien har vært i funksjon, har det vært frivillige foreninger innen menigheten som har stått for den.

De har ansatt diakoniarbeidere, de har samlet penger og lønnet. De har hatt mer enn nok med seg selv. Det har vært umulig å skape noe videre utover fra dette. Dertil har noen få diakoner vært knyttet til diakonien i menighetene gjennom klokkerstilling. Utenom selve klokertjenesten har denne stillingen gitt diakonen liten eller intet mandat. Forholdene for klokkerdiakonen har variert fra menighet til menighet.

Spør vi hvordan er så stillingen for menighetsdiakonien i dag, kan vi vel trygt svare. Stort sett slik som her er nevnt den har vært. Og etter at den kommunale hjemmesykepleie har tatt mer form, har det oppstått enda et spørsmål som gjør diakonens stilling i menigheten mere uklar. Enkelte steder har det nemlig blitt drøftet: Er diakonklokken en kirkelig funksjonær eller er han en kommunal funksjonær. Skal han administreres fra kirkelig ledelse når det gjelder klokertjenesten og utfra sosialkontor, hjemmesykepleie eller annet kommunalt organ når det gjelder diakontjenesten. Heldigvis har vi klar lovhemmel for at klokkerdiakonen er ren kirkelig tjenestemann. Han sorterer alene inn under de kirkelige myndigheter. Det er ikke noe skille mellom klokker- og diakonarbeidet. Kirkens Diakonråd har nå en redegjørelse for dette forhold og professor Robberstad, som sakkyndig, uttalte seg om det. Her blir denne saken klargjort, slik at det ikke skal herske tvil lenger.

Men hva med fremtidens diaconi i våre menigheter.

Her står vi ved det avgjørende

Diakon Asbjørn Hodne

spørsmål. Vi som nå skulle ha klart for oss, som kirke, hva vi mener bibelen og apostlene sier oss om saken, skulle vel bare ha ett å gjøre. Nemlig å søke å få diakonatet lovfestet i våre menigheter. Vi har et lovfestet prestembede i vår kirke, vi har lovfestet kristendomsundervisning i våre skoler, og vi har egen lov om konfirmasjonsforberedelse og konfirmasjon. Dette er i linje med apostelkirken som hadde prestetjenesten og katekumenatet, lærergjerningen. Hvorfor da ikke genomføre linjen i vår kirke og få diakonatet på plass med samme status som den hadde det i apostelkirken og slik vi har gjort det for de to øvrige tjenester, prest og lærer.

Fremtidens diakonat må bygges opp også administrativt, slik de øvrige organer i vår kirke. Her får så diakoniarbeiderne sin status. Diakonatet måtte få samme status som menighetsrådene har det når det gjelder diaconioppgavene i menigheten. Kirkens sosiale oppgaver må sortere inn under

dette organ, (sykepleien, gammelhjem, barnehage, besøkstjenesten, familierådgiverkontor osv.). Diakonatet måtte så fremme sine saker gjennom prost til bispedømmesrådets diakoniutvalg som går videre til biskopen. Som øverste instans for diakonisaker måtte så Diakonråd for Den norske kirke komme.

Diakonatet må få ansettelsesmyndighet for diakoniarbeidere med godkjennelse av bispedømmesrådene ved deres diakoniutvalg som ved slike saker må tiltres av biskopen. Diakoniarbeiderne må få den samme selvstendighet i arbeidet innenfor diakonatets arbeidsområde som prestene har det innenfor sitt område. Derved vil det skje, som må skje, nemlig at diakonien i menigheten må selvstendiggjøres. Men når det er skjedd, må den sammenføyes i menighetens hele.

I praksis må det si at det er diakonatet som skal være og gi den sakkyndige uttalelse om menighetens sosiale spørsmål og gi sin innstilling når oppgavene skal løses, og også være det utøvende organ her.

Til diakoniarbeidernes status hører også lønnsspørsmålet med. Lønningene må vurderes ut fra diakoniarbeidernes utdannelse, ansvars- og arbeidsområde. Det vil si at dagens lønninger må betydelig opp. Dernest må de bli ens for alle stillinger hvor det måtte være i landet. Den frivillige diakonitjeneste i menigheten må også være der. Slik vi har alminnelig prestetjeneste, må det også være en alminnelig diakonitjeneste. Den

ER DET RINGE KALL Å TJENE

Er det ringe kall å tjene,
O — hva sier Herrens ord,
det er lyset på min vandring,
her i mørket på vår jord.
Ei å tjenes — men å tjene
Jesus kom hernal engang.
Han tok på seg våre byrder
og all jordelivets tvang.

Er det ringe å få vandre
vegen som vår frelser gikk,
er det ringe å få give,
når vi alt av nåde fikk.
Er det ringe å få bære
samme drakt som Jesus bar,
er det ringe å få tjene
når vår Herre tjenet har.

Er det ringe at vi lydig
vandrer etter Herrens bud,
og i kjærlighet får tjene
nesten, og i ham vår Gud.
Tilgi Herre all min klage,
må din fred i hjertet bo,
og må jeg ved Ordets kilde
finne kraft og hellig ro.

La din kjærlighet få tenne
i meg kjærlighetens ild,
lær meg elske som du elsker,
der jeg intet får igjen.
Lær meg tjene glad min neste,
slik din ånd meg viser veg.
Frelsens grunn det trygge feste,
er din kjærlighet til meg.

*(Lina Sandell — fra svensk
ved diakon Karl Stiansen.)*

må dog bygges ut fra diakonatet med faglig diakoniarbeider om det skal bli effektivt.